

Osebnne zadeve

—i Upokojeni so sledeči učitelji in učiteljice: Baudek Angela iz Leskovca, Cvetko Franc, Krčevina, Čeh-Kljun Štefanija iz Ljubljane, Dostal Vekoslava iz Ljubljane, Erker Gabrijela, Stopič, Erker Franc, Stopič, Humar Rudolf, Stari trg pri Ložu, Gaberc Anton, Izakovci, Jaklič Angela, Sv. Križ, Janšek Franc, Breg, Kuhar Anton, Trbovlje, Kaukler Valentina, Ptuj, Kutin Anton, Maribor, Korbar Franc, Sv. Peter, Mercina Franc, Grahovo, Mešiček Ana, Krčevina, Mikuš Valentin, Brezovica, Najžer Ivan, Središče Ptuj, Plavšak Robert, Trbovlje, Polak Janko, Ljubljana, Plesničar Sofija, Črnuče, Poblantnik Franc, Sv. Tomaž, Pibovec Ema, Jesenice, Slapsak Julij, Ljubljana, Stupica Ivan, Ljubljana, Šmid Albin, Dobrna, Tomazič Marija, Maribor, Urbanič Sofija, Ježica, Vidmar Anton, Catež, Zeleznik Marija, Ljubljana, Robnik Ivan, Maribor, Robič Ivan, Limbuš, Reisman Angela, Maribor, Zahrašt-nik Vinko, šolski nadzornik, Škofja Loka.

—i Dodelitve. V službovanje na meščansko šolo v Novem mestu je dodeljena Marija Dernovsek, učiteljica osnovne šole v Novem mestu.

—i Premeštitev. Premeščeni so: Marija Kobilica iz Koprna v Litijo, Ernesta Česnik iz Sv. Štefana v Ljutomer, Dragotin Glih iz Ravnega Dabora v Krško, Gabrijela Grim iz Cerklj v Trzin, Reginald Miglič iz Velikih Konjarjev v Trbovlje, Ana Monopol iz Brežic v Ljubljano, Angela Pucelj iz Senovega v Zalec, Zlata Kunst iz Padavarja v Črnomelj, Franc Bajd iz Krškega v Ljubljano in Jovanka Berko iz Mola v Maribor.

—i Postavljeni so naslednji učitelji in učiteljice: Korošec Draga v Dobju, Mišček Jože v Beli vodi, Šicherl Alojzij pri Sv. Štefanu, Schubert Alojzij v Šmarju, Zorn Olga v Koprivnem, Crngojič Nada v Trebelnem, Pungartnik Antonija v Skocijanu, Fabijani Vladimir, Zamostje; Gerčer Alojzij, Dol. Bistrica; Kinkl Janko, Sv. Ana v Slovenskih goricah; Gajš Oskar, Ojstrici; Gerkman Stanislav, Št. Mišel nad Mozirjem; Hlupič Franc, Sv. Jurij ob Pesnici; Kranjčič Ivan, Sv. Jurij ob Pesnici, Munih Franc, Sv. Florijan; Palčič Ivan, Bakovci; Peče Ivan, Svečina; Pečovnik Stanislav, Tišina; Perenič Danijel, Predanovci; Pintar Mihael, Prelog; Poljanec Dušan, Buče; Rečnik Ernest, Zetal; Regvat Ivan, Dobje; Čič Štefan, Ajdovec; Starec Bogomil, Gaborje; Stojkovič Rajko, Dragatuš; Sinkovec Emanuel, Loka; Uratnik Edvard, Adlešiči; Reiter Henrik, Zagradec; Družinšek Marija, Bohinjska Bela; Švigelj Bogomila, Dol. Bistrica; Cerkovnik Jože, Dokleževja; Krabonja Antonija, Poljčane; Jenčič Vida, Homec; Palčič Jožefa, Sv. Ana v Slovenskih goricah; Zalokar Antonija, G. Lakoš; Čepon Neža, G. Lakoš; Pogačnik Sofija, Sv. Ana v Slov. goricah; Tominec Marija, Odranci; Novak Terezija, Globoko; Kelvišar Marija, Loški potok; Klinec Ana, Dobrovnik; Pogačar Štefanija, Sv. Jedert; Podkrajšek Marija, Marija Reka; Ares Marija, Zamostje; Lešar Marjeta, Mala Poljana; Nagode Elizabeta, Velika Poljana; Bevc Bogdana, Pukšinci; Turšič Ernestina, Serdica; Školar Doroteja, Tišina; Sima Amalija, Mačkovič; Zihel Helena, Serdica; Marija Lavkar-Ramšak, Lehn.

Kaj vse pišejo

o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

—i Starši lahko prisostvujejo pouku svojih otrok v osnovni šoli, in tako objektivno presojajo napredek svoje dece. Tak odlok je izdalo de dni prosvetno ministrstvo v Nemčiji. (»Neues Wiener Journal« od 12. XI.)

—i Da se že zgodaj lahko vživijo v kmetški milje in v bodoči kraj delovanja, je bolgarsko prosvetno ministrstvo ustanovilo poseben učiteljski seminar na deželi v Duplici. (»Prager Presse«, 13. XI.)

—i V članku o narodni vzgoji, kjer razpravlja »Slovenija« od 13. IX., v koliko je hlapčevstvo prirojena lastnost našega naroda, govori tudi o našem nekdanjem učiteljstvu takole: Naši učitelji v ljudskih in srednjih šolah so bili sicer dobri narodnjaki, vendar jih je bilo mnogo med njimi, ki niso znali učiti prave samozavesti. Celo zelo izobraženi dostikrat niso znali pedagoško pravilno predstaviti spoštovanja pred nemško močjo in kulturo.

—i Surov učitelj. »Novine« od 8. XI. poročajo, da v lendavskem srezu neki učitelj otroke hudo pretepa in zmerja z vzkliki kot »tvoja abesinska mati.« »Murska krajina« od 15. XI. zahteva pojasnila, kaj je s to zadevo.

—i Posurovela mladina nadleguje v okolici Maribora avtomobiliste s streljanjem s fračami in bombardiranjem s kamenjem. Člani Avtomobilskega kluba se obračajo na učiteljstvo, da bi ono vplivalo na mladino, da opusti take dokaze posurovelosti. (»Marib. večernik«, 12. XI.)

—i Prepovedana knjiga Frana Erjavca. »Delavska politika« od 11. XI. piše: V tej košljivi zadevi skuša »Slovenec« preobračati resnico in trdi, da so bile Erjavčeve knjige konfiscirane že l. 1920. To ni res. Celo v času odkrite diktature so se Erjavčeve brošure smele svobodno izposojati in razširjati. Ne vemo, zakaj hoče »Slovenec« v tej stvari prikrižati resnico. Pribijamo, da Erjavčeve knjige niso bile zaplenjene l. 1920, ko je bil Erjavčev še ideolog kmetško-delavske zveze in stare pravde, ampak šele prejšnji mesec, ko je bil že prosvetni referent.

—i Še 500 učiteljev bo nameščenih. Na učiteljskem zborovanju v Novem Sadu je poslanec ministrstva načelnik odd. za osnovno šolstvo Ilija Maričić izjavil, da je v finančni zakon za prihodnje proračunsko leto že sprejeta določba, da se računajo kot efektivna leta državne službe službena leta v bivših verskih in Ciril-Metodovih šolah. Razen tega bo te dni nameščenih 500 učiteljev in učiteljic, od teh 200 novih in 300, ki so odslužili vojaški rok. Okrog 3000 učiteljev bo napredovalo. Glede stalnosti je izjavil, da to ni odvisno samo od dobre volje prosvetne centrale, temveč tudi od učiteljev samih. (»Slovenski narod«, 11. XI.)

—i Učbenik o učbenikih. Pod tem naslovom prinaša »Slovenec« od 13. XI. uvodnik, kjer govori o knjižici dr. Srebrniča »Kuda vodi to«. Dr. Srebrnič govori o protikato-liških mestih v učnih knjigah za srednje šole in navaja tudi posamezne primere. V uvodu pa list omenja glede osnovnih šol tole: Družba razpada. Tisti, ki se z začudenjem vprašujejo, zakaj se to dogaja, saj vendar izobrazba napreduje, naj pomislijo, da gre sedanji rod skoro osem polnih let skozi šolo, v kateri naravni in verski pouk gostuje po milosti države, kot predmet, ki smo ga edinega pustili iz temnega srednjega veka, ker smo strpni.

—i Ko govori o JNS, piše »Slovenec« od 13. XI. med drugim: ... Integralno jugoslovensko šteje med svoje pristaše v Sloveniji le še nekaj Rusov, morda nekaj primorskih emigrantov, nekaj učiteljev — toda teh že ne čisto gotovo — in g. Kramerja z najožjim spremstvom.

—i Brezverski profesor pri nas je baje — vsaj tako piše »Straža v viharju« od 12. XI. — napravil v nekem razredu srednje šole tale eksperiment. Dejal je: Če je Bog, me mora pri prič s smrtjo kaznovati, ako se norčujem iz njega. Sedaj bom pa pet minut Bogu jezik kazal, če je, me mora pred vami na mestu ubiti, če pa ostanem živ, je dokaz, da ga ni. Ko je pet minut jezik kazal pred razredom, je rekel: Glejte, še sem živ — ni me ubil — ker ga ni!

—i Tudi v Zagrebu primanjkuje šolskih poslopij. Zagrebske osnovne šole imajo letos 12.839 učencev, vseh šol. poslopij pa je 27. Učiteljskih moči je 347. Posebno na tesnem je mladina v šolah za defektno deco. (»Slov. narod«, 12. XI.)

—i Iz »Učiteljskega tovarisa« onatiskuje »Kmetški list« z dne 11. XI. del članka »Za ustvaritev enotne in močne učiteljske fronte in pravi, da je tak poziv umesten tudi za kmetško ljudstvo. V trdni skupnosti se nam ni treba ničesar bati — piše — in še dodaja: Poglejmo si druge stanove, zlasti učiteljstvo in od njih se učimo.

—i Državljanška vzgoja. Mi se spotikamo nad sistemom državljanske vzgoje dece v italijanskih osnovnih šolah, kjer se otrokom že prve ure vbija v glavo, da so sinovi volkulje itd. Kako pa se pri nas vzgajajo deca, mladina in ljudstvo! Današnji absolventi osnovnih, meščanskih in drugih tovrstnih šol vedo le malo ali prav nič povedati o slovenski zgodovini, o zemljepisu pa le toliko, kolikor o Avstraliji. Vodstvo ljudske univerze v Mariboru vabi še danes nemške predavatelje, da predavajo Slovincem... (»Slovenec« 15. XI.)

—i V Skoplju je govoril predsednik vlade g. dr. Stojadinović o šolstvu takole: Vzporodno z gospodarskim programom želimo v tej banovini dvigniti tudi naše narodno šolstvo. Šolska vzgoja v tem nadarjenem narodu Južne Srbije naj bo na višini. Takemu delavnemu narodu je več kot potrebna. To vzgojo ta narod docela zasluži. Večje število šol in večje število zdravih in higienskih zgradb bo cilj naše prosvetne politike. (»Ponedeljski Slovenec« od 16. XI.)

—i Glede zdravja šolskih otrok prinaša »Zdravje« št. 10 zanimiv uvodnik dr. Iva Pirca »Ob začetku šole«. Tu pravi med drugim: Ko pregledujemo obolenja med šolsko mladino, najdemo, da je v pretežni večini kriva šola. Učiteljstvo bi moralo biti opozorjeno v posebnih težajih na začetne znake nalezljivih boleznih v šoli in naj bi jim bila nalozena dolžnost, da redno pregledajo svoje učence. V šolo bi bilo treba vpeljati eno ali dve tedenski uri, v katerih bi učitelj obravnaval socialno zdravstvene pojave iz njihovega lastnega življenja. Današnji sistem vzgoje ne ustreza higienskim zahtevam. Potrebne bi bile velikopotezne izpremembe, tako v učnem načrtu, kot v načinu podajanja, v učni metodi.

Sedanji učni načrt usposobi učenca samo za bolezen. Telesna vzgoja učencev zahteva eno do dve uri na dan. Slaba drža v šoli povzroči oslabele hrbtne mišice in v pospešuje tuberkulozo. Druga hiba šolske mladine je kratkovidnost, ki se rapidno množi in vodi k degeneraciji človeštva. Tudi tega je kriv današnji učni načrt. Tudi preobremenjena je naša šolska mladina. Vso učno snov bi se morali učenci naučiti že v šoli.

—i Oba primera, o srednješolskem profesorju, ki je hotel napraviti poizkus, ali je Bog ali ga ni — in o učitelju glasbe v Kranju, ki je baje trdil, da Jezus ni Bog — je uporabil »Slovenec« od 17. XI. za uvodnik pod naslovom »Uprimno se podirajočim silam«.

—i Porušena avtoriteta. Pod tem naslovom prinaša »Zbor« od 5. novembra med drugim tudi sledeče:

Avtoriteta naših oblasti in njenih funkcijonarjev se pa tudi prav močno ruši s pretirano štednjo v javnem gospodarstvu. Pri dobri upravi bi moral vedno veljati princip, da morajo biti javni funkcionarji vedno tako plačani, da sebe in svojo rodbino lahko stanu primerno vzdržujejo. — Ugled se pa vzame uslužbenec tudi s tem, da se jih ob vsakem času, ne da bi bili za to prosili in ne za kazni, prestavlja iz kraja v kraj. Kako naj si varuje učitelj ali pa kak drug uslužbenec avtoriteto, če mu sme zadnji politični priganjač priti s pretnjo. — Kako naj otroci spoštujejo svoje učitelje, če pa vedo, da je treba kakemu prenapetemu kričaču samo namigniti.

Učiteljski pravnik

—š Odgovor F. M. v Z. Odstavek okrožnice kr. banske uprave IV. S. No. 1126/1 od 2. XI. t. l. (navodila za šolske proračune za leto 1937/38, da ima pravico do kuriva le ono učiteljstvo, ki ima pravico do stanarine, o. d. do naturalnega stanovanja, ne velja za učitelje v trgih in mestih, ampak za učiteljstvo v vaseh. Učitelji v trgih in mestih itak doslej tudi niso prejimali kuriva po čl. 84. zak. o nar. šolah. Pač pa imajo pravico do kuriva šol. upravitelji, ako stanujejo v šol. poslopju, tudi v trgih in mestih po čl. 23. zak. o nar. šolah.

—š Nastop službe po § 100. U. Z. — pojasnilo Premeščen uslužbenec se mora javiti na novi službi najkasneje v 5 dneh od dneva razrešitve. V ta rok se ne šteje čas, potreben za potovanje, tako govori gornji §. — Novo službo mora uslužbenec nastopiti takoj po razrešitvi ali pa najkasneje v 5 dneh ne upošteva čas za potovanje. Kako je razumeti pravilen nastop službe, naj nam pojasni nastopni primer:

N. V. je bil premeščen iz L. v K. Za potovanje iz L. v K. je bil potreben 1 dan. V L. je bil razrešen dne 15. X. 1936. Petdnevni skrajni rok za nastop službe v K. poteče 20. X. od polnočja, v K. mora torej nastopiti z ozirom na 1dnevno potovanje najkasneje 21. X. 1936 pred polnočjo.

Ravnajte se po tem primeru, ako se poslužujete najkasnejšega roka, da ne prekoračite zakonitega roka.

Učiteljska tiskarna

—t Ne SKRIBITE VEČ kako bošče HITRO RAZLOŽILI deci delovanje bencinskega motorja pri avtomobilih, aeroplanih in drugih motornih vozilih!

Pri nas dobite že za Din 180— PREREZNI MODEL BENCINSKEGA MOTORJA (velikost 52 x 88 cm), ki deluje avtomatično!

V dobi tehnike je to učilo neobhodno potrebno vsaki šoli!

Poleg tega priporočamo še razne prerezne modele, ki tudi avtomatično delujejo:

TLAČILNA SESALKA, velikost 30 x 50 cm din 75—

DVIGALNA SESALKA, velikost 30 x 50 cm din 70—

GASILNA BRIZGALNA, velikost 60 x 46 cm din 150—

Vsa navedena učila pošljemo POSTNINE PROSTO.

Za cenj. naročila se priporoča Knjižarna Učiteljske tiskarne, Ljubljana — Maribor.

PRI ODJEMU VSEH 4 MODELOV DAMO 10% POPUSTA!

—t NOVE TISKOVINE. Proračun A in B ter zapisnik prorač. seje kraj. šol. odbora imata v zalogi Knjižarna »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani in podružnica v Mariboru.

Mladinska matica

—mm Bogata vsebina 2. štev. »Našega roda«: N. Rapetova: Otrokova vprašanja. O Hudalet. Ubežnik. Fr. Bevk: Vrabček s črno vratnico. M. Klopčič: Uganke. J. Herfort: Mik. Fr. Čiček: Suha Griža. M. Kunčič: Starka. Cv. Golar: Kako živali prezimujejo. Dogodivščine Pepčka rokodelčka. Dva reveža se pogovarjata. D. Svetlič: Dva lončka. J. Pavlin: Zajček. Izprijeni volk. Lačna muca. G. Strniša: Gol. J. Pavlin: Lep spomin. J. Ribičič: Pravljica Miklavž. Fr. Ločniškar: Naš psiček. Črni vran. Ljubi Bartol. Nočni posvet (Vl. Klemenčič). Sedem debelih. Nevidna učiteljica. Kdaj so ljudje začeli kaditi tobak? Drobne zanimivosti. Za male gospodinj. Spominski dnevi. Mladina piše. Nagradne uganke. — Od ilustratorjev so zastopani: Smrekar, ing. Omahen, Prunkova, Justin, Gaspari, Tratnikova, Kejin in drugi.

Štanovska organizacija JUU

Važni sklepi — Odobranje stališča novosadske skupščine — Zahteva stalnosti

1. Učiteljstvo, zbrano na svojem običnem zboru sreskega učit. društva Ljubljana okolica — zah. del, odobrava stališče in delo glavne skupščine v Novem Sadu.

2. Z ozirom na posebni položaj, ki ga ima učiteljstvo med narodom s svojim delom zanj, pozivamo sekcijo in glavno upravo JUU, da izposlujeta na merodajnih mestih, da se z zakonom zaščiti stalnost učiteljstva na službenih mestih ter njih razpis.

(Sresko društvo Ljubljana okolica — zah. del.)
1. Učiteljstvo ljutomerskega sreza odobrava delo glavne skupščine v Novem Sadu. Sek-

Naš pravi domači izdelek!

—mm 2. štev. »Našega roda« izide okrog 20. novembra. Ne čakajte z naročili.

—mm 20.000 izvodov naklade prve številke »Našega roda« je pošlo. Ker bomo prvo številko še enkrat ponatisnili, prosimo vse one, ki bi želeli še kaj prvih števil, da jih čimprej naročijo.

—mm Za redne šole oddajamo posamezne številke nekompletnih letnikov »Našega roda« po 20 par, to seveda pri naročilu najmanj 20 izvodov.

—mm Za Miklavža opozarjamo na obširno zbirko naših rednih in izrednih izdaj, ki jih dajemo s 25—50% popustom.

—mm Vredno posnemanja! Tov. Horvat Rudolf iz Ljubljane je daroval 50 din. Za ta denar pošlje Mladinska matica 250 posameznih števil »Našega roda« na revnejše šole.

Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič

—pev Naše edicije. Večkrat smo na tem mestu opozorili naše članstvo ter učiteljstvo, da namerava naš zbor izdajati v posebnih edicijah še neobjavljene slovenske zborovske kompozicije za mešani in moški zbor à capella ter s spremljavo klavirja ali harmonija. V vsem se je oglasilo do sedaj okoli 20 naročnikov. Ker smatramo, da je večina učiteljstva naše oglašje spregledala, saj so bili objavljeni v začetku tekočega šolskega leta, ko je učiteljstvo preobloženo s šolskim delom, ponovno prosimo celokupno učiteljstvo, da se na naše edicije naroči. Cena tiskani strani znaša en dinar. Prva številka edicije izide pred božičem.

Šolski radio

—t IX. teden. Torek, 24. novembra bo predaval g. prof. Rafael Bačar: »Tatovi in policija v živalstvu.« K temu predavanju nam je poslal sledeče misli:

Življenje na račun drugih in izrabljanje tuje dela pri živalih. Kdo je hušji, žival ali človek? Oprema in navade tatov, roparjev in morilcev (s posebnim ozirom na žuželke). Kako si razlagamo tatinske in roparske nagone? Živalske združbe in države; njih obramba proti napadalcem. Poseben stan vojakov in stražnikov. Kakšno orožje imajo in kako ga rabijo? Straže pri sesalcih in ptičih. Socialni nagoni.

V petek, 27. novembra bo oddaja posvečena našim izseljencem. Oddajo bo vodil g. katehet Josip Premrov.

- Program:
1. Bela cesta (deklamacija).
 2. Kje bivajo naši izseljenci in koliko jih je?
 3. Sedanje razmere naših ljudi med tujimi narodi.
 4. Izseljenska mladina.
 5. Klic iz daljnega sveta (deklamacija).
 6. Vezi z domovino.
 7. Slovo (deklamacija).
 8. Zanimanje za izseljence v domovini.

V kmetijskem radiu bo predaval v nedeljo 22. novembra ob 17. uri g. Jože Okorn: Uspehi letošnjega čebelarstva.

2. Učiteljstvo ljutomerskega sreza prosi sekcijo, naj skrbno pazi in opozarja merodajne činitele na vse premetitve, ki bi bile v škodo prosvete, šole in učiteljev.

3. Učiteljstvo ljutomerskega sreza ve, da se sekcija in združanje borita za našo stalnost, vendar jo prosi naj se prizadevanje stopnjuje tem bolj, ker je le s stalnostjo zagotovljen delen uspeh.